

ПОСТУПАЊЕ ПРЕМА ЖРТВАМА ЗЛОЧИНА ИЗ МРЖЊЕ СА ОБАЗРИВОШЋУ И ПОШТОВАЊЕМ

СЕКУНДАРНА ВИКТИМИЗАЦИЈА

Секундарна виктимизација настаје када они који долазе у контакт са жртвама према њима поступају на неодговарајући начин. Како би се предупредила секундарна виктимизација жртва злочина из мржње, од суштинског је значаја да свако ко долази у контакт са жртвом злочина из мржње буде свестан својих предрасуда и разуме утицај злочина из мржње на жртве и заједнице, као и рањивост жртве на поновљену виктимизацију.

ОБАЗРИВ И УВАЖАВАЈУЋИ ТРЕТМАН У ПРАКСИ

Први контакт полицајца са жртвом злочина из мржње један је од најважнијих и одлучујућих тренутака у интеракцији жртве са системом кривичног правосуђа. Закључци које жртва донесе из тог првог сусрета могу утицати на њену перцепцију целокупног правосудног система и спремност да пријави свој случај, да сарађује и да подели кључне, понекад интимне чињеничне детаље.

ЗАШТО ЈЕ ТО ТОЛИКО ВАЖНО ЗА ЖРТВЕ ЗЛОЧИНА ИЗ МРЖЊЕ

Један од разлога зашто се злочини из мржње недовољно пријављују је перцепција жртве да неће бити схваћене озбиљно. Многе жртве злочина из мржње такође се плаше да ће власти имати исте предрасуде као и починилац. Неопходно је да људи који се професионално баве кривичним правосуђем а предузму кораке како би осигурали да се према жртвама злочина из мржње поступа на уважавајућ и обазрив начин. Сви који у кривичном правосуђу раде са жртвама злочина из мржње имају одговорност да обезбеде да се према жртвама поступа са поштовањем и обазривошћу. Стога, изградња културе обазривог третмана пуног поштовања захтева учешће свих агенција и актера. Обазрив третман и третман са поштовањем могу помоћи да се повећа поверење и допринесе позитивном укупном искуству жртве у кривичном процесу, оснажујући их да дају своје најбоље доказе и спрече поновну виктимизацију како унутар, тако и ван процеса.

Када се баве потенцијалним случајем злочина из мржње, полицијски службеници у сваком тренутку треба да:

- ✓ Буду свесни заштићених карактеристика и начина на који се вишеструке карактеристике често укрштају, како би осигурали правилну идентификацију жртва злочина из мржње.
- ✓ Примене приступ усредсређен на жртву када одговарају на инциденте злочина из мржње.
- ✓ Поштују перцепцију жртве да је била мета преступника мотивисаног пристрасношћу.
- ✓ Претпоставе да жртва има веће потребе за заштитом на основу сопствене перцепције.

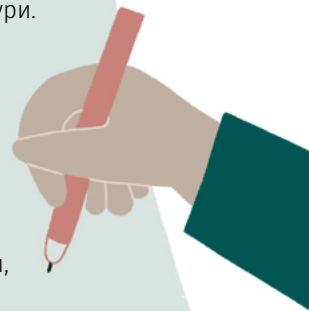
Основе уважавајућег и обазривог третмана за полицију након првог контакта са жртвом злочина из мржње:

- ✓ Уверите се да је жртва одвојена од починиоца и да је у безбедном и приватном окружењу.
- ✓ Информишите жртву о њеним правима и подршци која јој је на располагању као жртви злочина из мржње.
- ✓ Покрените процес процене индивидуалних потреба да бисте идентификовали непосредне безбедносне потребе, идентификовали ризик од даље виктимизације, застрашивања или одмазде и обратите се одговарајуће обученим професионалцима да би пружили подршку.
- ✓ Идентификујте све потребе за комуникацијом. Осигурајте поштовање права жртве да има тумача, адвоката и/или другу особу по свом избору током интервјуа и у свим фазама кривичноправног процеса.
- ✓ Прибавите тачан запис о изјави жртве, укључујући било какву перцепцију мотивације преступника. Охрабрите жртву да исприча своју причу својим речима.
- ✓ Обавестите жртву о вероватним наредним корацима у истрази.

Следеће комуникациске праксе треба усвојити у настојању да се ублажи потенцијална поновна виктимизација:

- ✓ Полицијски службеници морају у сваком тренутку бити свесни тона свог гласа, говора тела и врсте језика који користе, као и начина на који се то може схватити.
- ✓ Пажљиво бирајте речи у сваком тренутку и немојте користити дискриминаторски или увредљив језик, укључујући неприкладан „сленг“ или „вицеве“.
- ✓ Уздржите се од изношења претпоставки о брачном, социоекономском статусу или статусу пребивалишта појединца и пазите да не правите претпоставке о његовом понашању на основу представа о њиховој религији, уверењу или култури.
- ✓ Питајте особу како жели да јој се обраћате, уместо да претпостављате нечији родни идентитет, и користите инклузивни језик.
- ✓ Комуницирајте са жртвом на приступачном језику и одговорите на сва питања која жртва може да има.
- ✓ Користите активно слушање и покажите интересовање за ситуацију жртве, на пример тако што је нећете прекидати, већ, напротив, омогућити да слободно прича.

Да бисте сазнали више, погледајте ЕСТАР-ов [Модел водича о обазривом и уважавајућем поступању према жртвама злочина из мржње у систему кривичног правосуђа](#) и [Обазрив и уважавајући третман жртава злочина из мржње: Курс обуке за запослене у кривичном правосуђу](#).

Пројекат „Јачање свести заинтересованих страна и ресурса за подршку жртвама злочина из мржње (ЕСТАР)“ суфинансирају Програм Европске уније за права, једнакост и грађанство (20142020) и Савезна влада Немачке.

POSTUPANJE PREMA ŽRTVAMA ZLOČINA IZ MRŽNJE SA OBAZRIVOŠĆU I POŠTOVANJEM

SEKUNDARNA VIKTIMIZACIJA

Sekundarna viktimizacija nastaje kada oni koji dolaze u kontakt sa žrtvama prema njima postupaju na neodgovarajući način. Kako bi se predupredila sekundarna viktimizacija žrtava zločina iz mržnje, od suštinskog je značaja da svako ko dolazi u kontakt sa žrtvom zločina iz mržnje bude svestan svojih predrasuda i razume uticaj zločina iz mržnje na žrtve i zajednice, kao i ranjivost žrtve na ponovljenu viktimizaciju.

OBAZRIV I UVAŽAVAJUĆI TRETMAN U PRAKSI

Prvi kontakt policajca sa žrtvom zločina iz mržnje jedan je od najvažnijih i odlučujućih trenutaka u interakciji žrtve sa sistemom krivičnog pravosuđa. Zaključci koje žrtva donese iz tog prvog susreta mogu uticati na njenu percepciju celokupnog pravosudnog sistema i spremnost da prijavi svoj slučaj, da sarađuje i da podeli ključne, ponekad intimne činjenične detalje.

ZAŠTO JE TO TOLIKO VAŽNO ZA ŽRTVE ZLOČINA IZ MRŽNJE

Jedan od razloga zašto se zločini iz mržnje nedovoljno prijavljuju je percepcija žrtve da neće biti shvaćene ozbiljno. Mnoge žrtve zločina iz mržnje takođe se plaše da će vlasti imati iste predrasude kao i počinitelac. Neophodno je da ljudi koji se profesionalno bave krivičnim pravosuđem preduzmu korake kako bi osigurali da se prema žrtvama zločina iz mržnje postupa na uvažavajuć i obazriv način. Svi koji u krivičnom pravosuđu rade sa žrtvama zločina iz mržnje imaju odgovornost da obezbede da se prema žrtvama postupa sa poštovanjem i obazrivošću. Stoga, izgradnja kulture obazrivoog tretmana punog poštovanja zahteva učešće svih agencija i aktera. Obazriv tretman i tretman sa poštovanjem mogu pomoći da se poveća poverenje i doprinese pozitivnom ukupnom iskustvu žrtve u krivičnom procesu, osnažujući ih da daju svoje najbolje dokaze i spreče ponovnu viktimizaciju kako unutar, tako i van procesa.

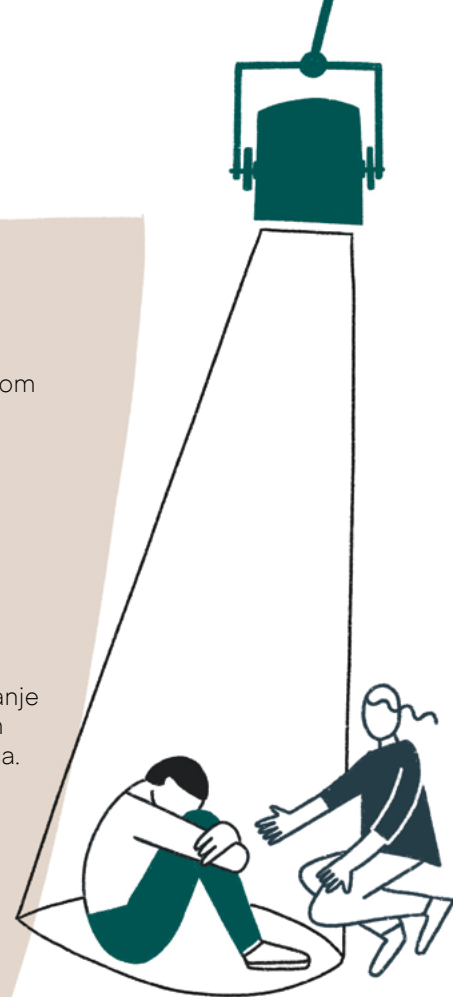

Kada se bave potencijalnim slučajem zločina iz mržnje, policijski službenici u svakom trenutku treba da:

- ✓ Budu svesni zaštićenih karakteristika i načina na koji se višestruke karakteristike često ukrštaju, kako bi osigurali pravilnu identifikaciju žrtava zločina iz mržnje.
- ✓ Primene pristup usredsređen na žrtvu kada odgovaraju na incidente zločina iz mržnje.
- ✓ Poštuju percepciju žrtve da je bila meta prestupnika motivisanog pristrasnošću.
- ✓ Pretpostave da žrtva ima veće potrebe za zaštitom na osnovu sopstvene percepcije.

Osnove uvažavajućeg i obazrivog tretmana za policiju nakon prvog kontakta sa žrtvom zločina iz mržnje:

- ✓ Uverite se da je žrtva odvojena od počinioca i da je u bezbednom i privatnom okruženju.
- ✓ Informišite žrtvu o njenim pravima i podršci koja joj je na raspolaganju kao žrtvi zločina iz mržnje.
- ✓ Pokrenite proces procene individualnih potreba da biste identifikovali neposredne bezbednosne potrebe, identifikovali rizik od dalje viktimizacije, zastrašivanja ili odmazde i obratite se odgovarajuće obučanim profesionalcima da bi pružili podršku.
- ✓ Identifikujte sve potrebe za komunikacijom. Osigurajte poštovanje prava žrtve da ima tumača, advokata i/ili drugu osobu po svom izboru tokom intervjua i u svim fazama krivičnog procesa.
- ✓ Pribavite tačan zapis o izjavi žrtve, uključujući bilo kakvu percepciju motivacije prestupnika. Ohrabrite žrtvu da ispriča svoju priču svojim rečima.
- ✓ Obavestite žrtvu o verovatnim narednim koracima u istrazi.

Sledeće komunikacijske prakse treba usvojiti u nastojanju da se ublaži potencijalna ponovna viktimizacija:

- ✓ Policijski službenici moraju u svakom trenutku biti svesni tona svog glasa, govora tela i vrste jezika koji koriste, kao i načina na koji se to može shvatiti.
- ✓ Pažljivo birajte reči u svakom trenutku i nemojte koristiti diskriminatorni ili uvredljiv jezik, uključujući neprikladan „sleng“ ili „viceve“.
- ✓ Uzdržite se od iznošenja pretpostavki o bračnom, socioekonomskom statusu ili statusu prebivališta pojedinca i pazite da ne pravite pretpostavke o njegovom ponašanju na osnovu predstava o njegovoj religiji, uverenju ili kulturi.
- ✓ Pitajte osobu kako želi da joj se obraćate, umesto da pretpostavljate nečiji rodni identitet, i koristite inkluzivni jezik.
- ✓ Komunicirajte sa žrtvom na pristupačnom jeziku i odgovorite na sva pitanja koja žrtva može da ima.
- ✓ Koristite aktivno slušanje i pokažite interesovanje za situaciju žrtve, na primer tako što je nećete prekidati, već, naprotiv, omogućiti da slobodno priča.

Da biste saznali više, pogledajte EStAR-ov [Model vodiča o obazrivom i uvažavajućem postupanju prema žrtvama zločina iz mržnje u sistemu krivičnog pravosuđa](#) i [Obazriv i uvažavajući tretman žrtava zločina iz mržnje: Kurs obuke za zaposlene u krivičnom pravosuđu](#).

Projekat „Jačanje svesti zainteresovanih strana i resursa za podršku žrtvama zločina iz mržnje (EStAR)“ sufinansiraju Program Evropske unije za prava, jednakost i građanstvo (2014-2020) i Savezna vlada Nemačke.

